

# Зміст

## Історія Волині

### **Бондарчук Віталій**

Вандали чи зберігачі: православне духовенство Волині другої половини XIX – початку XX століть і музейна й пам’яткоохоронна справа.....11

### **Малеончук Галина**

Давня та середньовічна історія Волині на сторінках «Волинського щорічника» Якуба Гофмана (1930–1939 рр.).....16

### **Пилипів Ігор, Тимків Богдан**

Сучасні тенденції розвитку мистецтва сакральної дереворізьби та малярства в закладах вищої освіти Прикарпаття ..... 21

### **Пінчук Людмила**

Життєпис провідника Камінь-Каширського районного проводу ОУН Йосипа Федоровича Тюбая (Дубового) ..... 28

### **Ярмолюк Дмитро**

Історико-правова оцінка Волинських подій польським експертним середовищем..... 34

## Історія України

### **Атаманська Світлана**

Особливості волонтерської діяльності в Київській області в умовах воєнного стану..... 38

### **Бліхарська Ліана**

De publicis et privatis українських галицьких студентів початку XX століття: листування Івана Крип’якевича та Мирослава Січинського в 1908–1909 роках ..... 45

### **Владика Володимир**

Поглиблення партнерства з НАТО у 2014–2022 роках: програма розширених можливостей і статус кандидата ..... 54

### **Діхтярук Євген**

Українсько-польські відносини: загострення крок за кроком..... 59

### **Добржанський Олександр**

Боротьба за лідерство в єврейському русі на Буковині на початку XX ст.....65

### **Карабардін Андрій**

«Хороші руські» як виклик українському образу: критика російського ліберального дискурсу на сторінках тижневика «Тризуб» (1920–1930-і роки).....72

### **Костиренко Тамара**

Козацтво Великобудиської сотні Полтавського полку (на основі компутів і ревізій 1718–1735 рр.)..... 81

### **Лаврут Ольга**

Навчання дітей шестирічного віку: досвід 1980-х років в Українській РСР.....86

### **Лисенко Дмитро**

Соціальний склад Комітетів незаможних селян Радянської України (1920–1933 рр.)..... 92

|                                                                                                                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Ліщина Ксенія</b>                                                                                                                                             |     |
| Острів Зміїний у системі сучасних маркерів національної ідентичності українців.....                                                                              | 97  |
| <b>Магась В'ячеслав, Хабчук Андрій, Корнійчук Юрій</b>                                                                                                           |     |
| Правові умови діяльності студентських об'єднань у підросійській Україні у 1905–1914 рр.....                                                                      | 101 |
| <b>Митрофаненко Юрій</b>                                                                                                                                         |     |
| Парадигми розвитку громадянської та історичної освітньої галузі в умовах формування громадянського суспільства 1991–2025 рр.....                                 | 106 |
| <b>Паска Богдан, Паска Ганна</b>                                                                                                                                 |     |
| Попереджувально-профілактичні заходи КДБ проти українських дисидентів-постшістдесятників у другій половині 1970-х років.....                                     | 112 |
| <b>Пятницькова Ірина, Франкова Вікторія</b>                                                                                                                      |     |
| Мурали як форма комеморації у публічному просторі міст України.....                                                                                              | 118 |
| <b>Турченко Галина, Тоцька Софія</b>                                                                                                                             |     |
| Черепично-цегляне виробництво на Пологівщині: від «Кирпичеделательного завода ст. Пологи: Нейфельд Г. П. и Тарасов М. К.» до Пологівського цегляного заводу..... | 124 |
| <b>Хом'як Павло</b>                                                                                                                                              |     |
| Українська Греко-Католицька та Римо-Католицька церкви і процеси першої радянізації Західної України (вересень 1939 – червень 1941 рр.).....                      | 129 |
| <b>Чабан Ярослав</b>                                                                                                                                             |     |
| Віковий профіль промислового робітництва Єлисаветграда (80-ті роки XIX – початок XX ст.): галузева специфіка.....                                                | 133 |
| <b>Всесвітня історія</b>                                                                                                                                         |     |
| <b>Бортнікова Алла</b>                                                                                                                                           |     |
| Гуситський рух у Чехії: сучасні напрями досліджень.....                                                                                                          | 139 |
| <b>Гусак Дарія</b>                                                                                                                                               |     |
| Писемні історичні джерела Японії.....                                                                                                                            | 144 |
| <b>Єлова Тетяна</b>                                                                                                                                              |     |
| Польща й Україна в східному вимірі Європейського Союзу: досвід інтеграції та перспективи співпраці (1990–2014 роки).....                                         | 148 |
| <b>Каліщук Оксана</b>                                                                                                                                            |     |
| Рефлексії над змінами епохи Мейдзі в Японії: культура й суспільство.....                                                                                         | 159 |
| <b>Карліна Оксана</b>                                                                                                                                            |     |
| Принципи християнського вчення про людину у «Сповіді» Августина Блаженного.....                                                                                  | 164 |
| <b>Крамар Юрій, Фізер Роксолана</b>                                                                                                                              |     |
| Єзуїтські колегіуми у Європі: модель освіти та виховання.....                                                                                                    | 171 |
| <b>Ленко Леонід, Санжаревський Олег, Пальчевський Руслан</b>                                                                                                     |     |
| Ретроспектива основних наративів державної пропаганди в Республіці Білорусь у період президентства О. Лукашенка.....                                             | 176 |
| <b>Малацай Ірина</b>                                                                                                                                             |     |
| Діяльність українських громад у Чехії на підтримку України під час російсько-української війни в 2014–2024 роках.....                                            | 181 |

|                                                                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Скакальська Ірина</b>                                                                                                                      |     |
| Зустріч культур: українсько-японські культурні взаємини початку XX століття<br>(на прикладі театральних турне).....                           | 187 |
| <b>Стрільчук Людмила, Каліщук Оксана</b>                                                                                                      |     |
| Країни ЄС та міграційна криза: виклики, загрози, шляхи вирішення.....                                                                         | 192 |
| <b>Тимошик Михайло</b>                                                                                                                        |     |
| Приклади нагород у миротворчих процесах:<br>історичний аналіз їхньої ролі в урегулюванні конфліктів.....                                      | 197 |
| <b>Ткачук Анатолій</b>                                                                                                                        |     |
| Освітні моделі організації навчання та виховання самураїв<br>у Японії XVI – середини XIX ст.....                                              | 203 |
| <b>Хахула Любомир, Смикалова Ніколь</b>                                                                                                       |     |
| Ідеологічні засади та електоральна підтримка ультраправої політичної сили ФРН<br>«Альтернатива для Німеччини» (2013–2025).....                | 209 |
| <b>Шульга Світлана</b>                                                                                                                        |     |
| Освіта та педагогічна думка Стародавнього Риму доби ранньої імперії.....                                                                      | 217 |
| <b>Політологія</b>                                                                                                                            |     |
| <b>Adamadze Kristine</b>                                                                                                                      |     |
| Democracy backsliding in Georgia: turning from West to Russia.....                                                                            | 222 |
| <b>Бузаров Андрій</b>                                                                                                                         |     |
| Еволюція ролі євроатлантичної спільноти в підтримці України: від протидії агресії<br>в гібридній війні до системної глобальної взаємодії..... | 230 |
| <b>Вовк Світлана, Новоскольцева Людмила, Демідов Денис</b>                                                                                    |     |
| Стратегії політичного консалтингу для поляризованих суспільств<br>на основі мережевої аналітики.....                                          | 240 |
| <b>Дмитрук Юрій</b>                                                                                                                           |     |
| Інституційні аспекти взаємовідносин Республіки Польща й України<br>(на прикладі діяльності Ради з питань співпраці з Україною).....           | 249 |
| <b>Lepska Natalia, Yasmo Olha</b>                                                                                                             |     |
| Features of public diplomacy in Ukraine during martial law.....                                                                               | 254 |
| <b>Ляшенко Тетяна</b>                                                                                                                         |     |
| Збройний конфлікт і громадянське суспільство в контексті сучасної політичної теорії.....                                                      | 260 |
| <b>Муляр Володимир, Мельничук Вікторія, Марченко Світлана</b>                                                                                 |     |
| «Два трактати про врядування» Джона Лока: проблема людини і влади.....                                                                        | 265 |
| <b>Паталаха Валерій</b>                                                                                                                       |     |
| Вплив демократичних практик на формування колективної ідентичності у США.....                                                                 | 271 |
| <b>Petriaiev Oleksii</b>                                                                                                                      |     |
| The muslim diaspora in contemporary Norway: history, challenges and dangers.....                                                              | 276 |
| <b>Пустовар Владислав</b>                                                                                                                     |     |
| Політична система та економічна стійкість: взаємозв'язок і виклики сучасності.....                                                            | 282 |

|                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Сокуренько Ольга</b>                                              |     |
| Політика охорони здоров'я США у динаміці політичної конкуренції..... | 287 |

|                                                                                                   |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Шихутський Роман</b>                                                                           |     |
| Міжнародний імідж держави як стратегічний ресурс у глобалізованому інформаційному середовищі..... | 293 |

|                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Ягодзінський Сергій, Левченко Леся</b>                                                    |     |
| Евфемізми в політиці: від риторичних формул до технології впливу на суспільну свідомість.... | 299 |

## Публічне управління

|                                                                                       |     |
|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Бондаренко Сніжана</b>                                                             |     |
| Аналіз актуального стану ринку праці Запорізького регіону: виклики та можливості..... | 306 |

|                                                                                                             |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Васиньова Надія</b>                                                                                      |     |
| Роль комунікативної та інституційної взаємодії в розвитку інклюзивного публічного управління в Україні..... | 314 |

|                                                                                                                                                                                                  |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Гура Вікторія</b>                                                                                                                                                                             |     |
| Аналіз позитивних кейсів щодо реалізації державної політики інноваційного розвитку соціального підприємництва у Великій Британії: перспективи впровадження міжнародного досвіду для України..... | 319 |

|                                                                                                 |     |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Загурська-Антонюк Вікторія, Свірко Світлана, Загурський Володимир</b>                        |     |
| Роль громадського порядку в забезпеченні національної безпеки в умовах турбулентних загроз..... | 327 |

|                                                                                              |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Зан Михайло</b>                                                                           |     |
| Етнополітичний менеджмент в Україні: національний і регіональний (Закарпатський) виміри..... | 334 |

|                                                                                                                      |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Таран Євгеній</b>                                                                                                 |     |
| Формування регіональних кластерів безпеки як напрям реалізації трансформаційного механізму національної безпеки..... | 343 |

## Рецензії

|                                                                                                                              |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Вітенко Микола</b>                                                                                                        |     |
| Візантійська стратегія у дослідженні Едварда Люттвака (рецензія на книгу Е. Люттвака «Стратегія Візантійської імперії»)..... | 350 |

|                                                                                               |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Сиротинська Наталія</b>                                                                    |     |
| Нова монографія Богдана Кіндратюка про музичне мистецтво Галицько-Волинського князівства..... | 354 |

|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |     |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b>Карпо Василь</b>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |     |
| Нова монографія про ректора Чернівецького університету, професора-славіста Є. Козака (Рецензія на монографію: Чучко М., Грябан В. Євгеній Козак (1857–1933): життя та науковий доробок ректора Чернівецького університету, професора-славіста, священнослужителя (до 150-річчя зі дня заснування університету в Чернівцях) : монографія. Чернівці : Друк Арт, 2025. 136 с.)..... | 357 |

# Contents

## History of Volyn

### ***Bondarchuk Vitalii***

Vandals or guardians: the Orthodox clergy of Volhynia in the second half of the 19th – early 20th centuries and museum affairs with built heritage conservation sector.....11

### ***Maleonchuk Halyna***

Ancient and medieval history of Volyn in the pages of Jakub Gofman's 'Volyn Yearbook' (1930–1939).....16

### ***Pylypiv Ihor, Tymkiv Bogdan***

Modern trends in the development of sacred woodcarving and painting in higher education institutions of Prykarpattia..... 21

### ***Pinchuk Liudmyla***

The life of Yosyp Fedorovych Tyubai (Dubovyi): leader of the Kamin-Kashyrskyi district OUN unit.....28

### ***Yarmoliuk Dmytro***

Historical and legal assessment of the Volhynia events by Polish experts.....34

## History of Ukraine

### ***Atamanska Svitlana***

Characteristics of volunteer work in Kyiv region under martial law conditions.....38

### ***Blikharska Liana***

De publicis et privatis of Ukrainian Galician students in the early 20th century: correspondence between Ivan Krypiakevych and Myroslav Sichynskyi in 1908–1909..... 45

### ***Vladyka Volodymyr***

The deepening of Ukraine-NATO partnership in 2014–2022: enhanced opportunities program and the status of a candidate..... 54

### ***Dikhtiaruk Yevhen***

Ukrainian-Polish relations: step-by-step escalation.....59

### ***Dobrzhanskyi Oleksandr***

The struggle for leadership in the Jewish movement in Bukovyna at the beginning of the 20th century..... 65

### ***Karabardin Andrii***

“Good russians” as a challenge to the Ukrainian image: criticism of russian liberal discourse in the weekly magazine “Tryzub” (1920–1930s).....72

### ***Kostyrenko Tamara***

The Cossacks of the Velykobudyshchanska Sotnia of the Poltava Regiment (based on records and audits from 1718–1735).....81

### ***Lavrut Olga***

Education of six-year-old children: experience of the 1980s in the Ukrainian SSR..... 86

### ***Lysenko Dmytro***

Social composition of the committees of poor peasants of Soviet Ukraine (1920–1933)..... 92

### ***Lishchyna Kseniia***

Zmiinyi Island in the system of modern markers of Ukrainian national identity.....97

|                                                                                                                                                            |     |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b><i>Mahas Viacheslav, Khabchuk Andrii, Korniiuk Yuri</i></b>                                                                                             |     |
| Legal environment for the activities of student associations in russian-ruled Ukraine in 1905–1914.....                                                    | 101 |
| <b><i>Mytrofanenko Yuri</i></b>                                                                                                                            |     |
| Development paradigms civic and historical educational industry in the conditions of the formation of civil society 1991–2025.....                         | 106 |
| <b><i>Paska Bohdan, Paska Hanna</i></b>                                                                                                                    |     |
| KGB preventive measures against Ukrainian post-sixties dissident activists in the second half of the 1970s.....                                            | 112 |
| <b><i>Piatnytskova Iryna, Frankova Viktoriia</i></b>                                                                                                       |     |
| Murals as a form of commemoration in the public space of Ukrainian cities .....                                                                            | 118 |
| <b><i>Turchenko Galyna, Totska Sofia</i></b>                                                                                                               |     |
| Tile and brick production in Polohivshchyna: from the “Brick Factory of Polohy Station: Neifeld G. and Tarasov M.” to the Polohy Brick Factory.....        | 124 |
| <b><i>Khomyak Pavlo</i></b>                                                                                                                                |     |
| The Ukrainian Greek Catholic and Roman Catholic Churches and the processes of the first Sovietisation of Western Ukraine (September 1939 – June 1941)..... | 129 |
| <b><i>Chaban Yaroslav</i></b>                                                                                                                              |     |
| The age profile of Yelisavetgrad’s industrial workforce (1880s – early 20th century): sectoral specificity.....                                            | 133 |
| <b>World history</b>                                                                                                                                       |     |
| <b><i>Bortnikova Alla</i></b>                                                                                                                              |     |
| The hussite movement in the Czech Republic: current research trends.....                                                                                   | 139 |
| <b><i>Husak Dariia</i></b>                                                                                                                                 |     |
| Written historical sources of Japan.....                                                                                                                   | 144 |
| <b><i>Yelova Tetiana</i></b>                                                                                                                               |     |
| Poland and Ukraine in the Eastern dimension of the European Union: integration experience and prospects for cooperation.....                               | 148 |
| <b><i>Kalishchuk Oksana</i></b>                                                                                                                            |     |
| Reflections on the changes of the Meiji era in Japan: culture and society.....                                                                             | 159 |
| <b><i>Karlina Oksana</i></b>                                                                                                                               |     |
| Principles of Christian teaching about man in the “Confessions” of Saint Augustine.....                                                                    | 164 |
| <b><i>Kramar Yuri, Fizer Roksolana</i></b>                                                                                                                 |     |
| Jesuit colleges in Europe: a model of education and upbringing.....                                                                                        | 171 |
| <b><i>Lenko Leonid, Sanzharevskyi Oleh, Palchevskyi Ruslan</i></b>                                                                                         |     |
| A retrospective of the key narratives of state propaganda in the Republic of Belarus during the presidency of Alexander Lukashenko.....                    | 176 |
| <b><i>Malatsai Iryna</i></b>                                                                                                                               |     |
| Activities of Ukrainian communities in the Czech Republic in support of Ukraine during the Russian-Ukrainian war in 2014–2024.....                         | 181 |
| <b><i>Skakalskaya Iryna</i></b>                                                                                                                            |     |
| Cultural encounter: Ukrainian-Japanese cultural relations in the early 20th century (as exemplified by theatre tours).....                                 | 187 |

|                                                                                                                                         |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b><i>Strilchuk Liudmyla, Kalishchuk Oksana</i></b>                                                                                     |     |
| EU countries and the migration crisis: challenges, threats, solutions.....                                                              | 192 |
| <b><i>Tymoshyk Mykhailo</i></b>                                                                                                         |     |
| Examples of awards in peacemaking processes: a historical analysis of their role in conflict regulation.....                            | 197 |
| <b><i>Tkachuk Anatolii</i></b>                                                                                                          |     |
| Educational models of organizing the training and upbringing of samurai in Japan,<br>16th – mid-19th centuries.....                     | 203 |
| <b><i>Khakhula Liubomyr, Smykalova Nicol</i></b>                                                                                        |     |
| Ideological foundations and electoral support of the far-right political force of Germany<br>“Alternative for Germany” (2013–2025)..... | 209 |
| <b><i>Shulha Svitlana</i></b>                                                                                                           |     |
| Education and pedagogical thought of Ancient Rome in the early Empire period.....                                                       | 217 |

## Political science

|                                                                                                                                                                 |     |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| <b><i>Adamadze Kristine</i></b>                                                                                                                                 |     |
| Democracy backsliding in Georgia: turning from West to Russia.....                                                                                              | 222 |
| <b><i>Buzarov Andrii</i></b>                                                                                                                                    |     |
| Evolution of the role of the Euro-Atlantic community in supporting Ukraine:<br>from countering aggression in a hybrid war to systemic global cooperation.....   | 230 |
| <b><i>Vovk Svitlana, Novoskoltseva Liudmyla, Demidov Denys</i></b>                                                                                              |     |
| Political consulting strategies for polarized societies based on network analytics.....                                                                         | 240 |
| <b><i>Dmytruk Yurii</i></b>                                                                                                                                     |     |
| Institutional aspects of the relations between the Republic of Poland and Ukraine<br>(based on the activities of the Council for Cooperation with Ukraine)..... | 249 |
| <b><i>Lepska Natalia, Yasmo Olha</i></b>                                                                                                                        |     |
| Features of public diplomacy in Ukraine during martial law.....                                                                                                 | 254 |
| <b><i>Liashenko Tetiana</i></b>                                                                                                                                 |     |
| Armed conflict and civil society in the context of contemporary political theory.....                                                                           | 260 |
| <b><i>Muliar Volodymyr, Melnychuk Viktoria, Marchenko Svitlana</i></b>                                                                                          |     |
| John Locke’s “Two Treatise of Government”: the problem of man and power.....                                                                                    | 266 |
| <b><i>Patalakha Valerii</i></b>                                                                                                                                 |     |
| The impact of democratic practices on the formation of collective identity in the United States.....                                                            | 271 |
| <b><i>Petriaiev Oleksii</i></b>                                                                                                                                 |     |
| The muslim diaspora in contemporary Norway: history, challenges and dangers.....                                                                                | 276 |
| <b><i>Pustovar Vladyslav</i></b>                                                                                                                                |     |
| Political system and economic resilience: interconnection and contemporary challenges.....                                                                      | 282 |
| <b><i>Sokurenko Olha</i></b>                                                                                                                                    |     |
| U.S.A. healthcare policy in the dynamics of political competition.....                                                                                          | 287 |
| <b><i>Shykhutskyi Roman</i></b>                                                                                                                                 |     |
| The international image of the state as a strategic resource in the globalized<br>information environment.....                                                  | 293 |

***Yahodzinskiy Serhii, Levchenko Lesia***

- Euphemisms in politics: from rhetorical formulas to the technology  
of influencing public consciousness.....299

**Public administration**

***Bondarenko Snizhana***

- Analysis of the current state of the labor market in the Zaporizhia region:  
challenges and opportunities.....306

***Vasyniova Nadiia***

- The role of communicative and institutional interaction in the development of inclusive  
public administration in Ukraine.....314

***Hura Viktoriia***

- Analysis of positive cases of implementation of state policy on innovative development of social  
entrepreneurship in Great Britain: prospects for applying international experience in Ukraine.....319

***Zahurska-Antoniuk Viktoriia, Svirko Svitlana, Zahurskyi Volodymyr***

- The role of public order in ensuring national security under conditions of turbulent threats.....327

***Zan Mykhaylo***

- Ethnopolitical management in Ukraine: national and regional (Transcarpathian) dimensions.....334

***Taran Yevhenii***

- Formation of regional security clusters as a direction for implementing  
the transformational mechanism of national security.....343

**Reviews**

***Vitenko Mykola***

- Byzantine strategy in the research of Edward Luttwak (review of E. Luttwak's book  
"Strategy of the Byzantine Empire").....350

***Syrotynska Nataliia***

- A new monograph by Bohdan Kindratyuk on the musical art of the Galicia-Volyn Principality.....354

***Karpo Vasyl***

- New monograph about the rector of Chernivtsi University, professor-Slavist Ye. Kozak  
(Review of the monograph: Chuchko M., Gryaban V. Yevheniy Kozak (1857–1933):  
life and scientific achievements of the rector of Chernivtsi University, professor-Slavist, clergyman  
(to the 150th anniversary of the founding of the university in Chernivtsi) :  
monograph. Chernivtsi: Druk Art, 2025. 136 p.).....357